

**SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
EKSTREMALIŲ SVEIKATAI SITUACIJŲ CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL CIVILINĖS SAUGOS STALO PRATYBŲ „SVEIKATOS APSAUGOS
MINISTERIJOS EKSTREMALIŲ SVEIKATAI SITUACIJŲ CENTRO VEIKSMAI
ĮVYKUS DIDELEI PRAMONINEI AVARIJAI PAVOJINGAME OBJEKTE“
ATASKAITOS PATVIRTINIMO**

2023 m. gegužės d. Nr. V-
Vilnius

Vadovaudamasi Civilinės saugos pratybų organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1295 „Dėl Civilinės saugos pratybų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 15 punktu, Civilinės saugos pratybų organizavimo ir vertinimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. 1-225 „Dėl Civilinės saugos pratybų organizavimo ir vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“, Civilinės saugos stalo pratybų „Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte“ organizaciniais nurodymais, patvirtintais Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro direktoriaus 2023 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-36 „Dėl Pratybų „Sveikatos apsaugos ministerijos ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte“ organizacinių nurodymų patvirtinimo“ ir siekdama prisidėti prie Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro su Europos Komisija 2022 m. vasario 24 d. sudaryto projekcinio susitarimo dėl veiksmų pagal Europos sąjungos civilinės saugos mechanizmą (angl. *Grant agreement for an action under the Union civil protection mechanism (UCPM)*) Nr. ECHO/SUB/2021/TRACK1/ dėl dotacijos ekstremalių situacijų valdymui Lietuvoje (angl. *Grant for disaster risk management in Lithuania*) III komponento „Rizikos analizės, pasirengimo ir ekstremaliųjų situacijų valdymo tobulinimas“ (angl. *Improvement of risk analysis, preparedness and emergency management*) 3.4 veiklos „Reagavimo į nelaimės algoritmų tobulinimas“ (angl. *Improvement of response to disaster algorithms*) ir 3.5 veiklos „Siūlomų reagavimo į nelaimės algoritmų simuliacijos seminaras“ (angl. *Workshop on simulation of proposed response to disaster algorithms*) įgyvendinimo:

1. T v i r t i n u civilinės saugos stalo pratybų „Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte“ ataskaitą (pridedama).

2. P a s i l i e k u įsakymo vykdymo kontrolę.

Direktorė

Audronė Sviklaitė

PATVIRTINTA
Sveikatos apsaugos ministerijos
Ekstremalių sveikatai situacijų centro
direktorius 2023 m. d.
įsakymu Nr. V-

**CIVILINĖS SAUGOS STALO PRATYBŲ
„SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS EKSTREMALIŲ SVEIKATAI
SITUACIJŲ CENTRO VEIKSMAI ĮVYKUS DIDELEI PRAMONINEI
AVARIJAI PAVOJINGAME OBJEKTE“
VERTINIMO ATASKAITA**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 26 straipsnio 3 dalimi, Civilinės saugos pratybų organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1295 „Dėl Civilinės saugos pratybų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Civilinės saugos pratybų organizavimo ir vertinimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. 1-225 „Dėl Civilinės saugos pratybų organizavimo ir vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“, Civilinės saugos stalo pratybų „Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte“ organizaciniais nurodymais, patvirtintais Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro direktoriaus 2023 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-36 „Dėl Pratybų „Sveikatos apsaugos ministerijos ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte“ organizacinių nurodymų patvirtinimo“ ir siekiant prisidėti prie Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro su Europos Komisija 2022 m. vasario 24 d. sudaryto projekcinio susitarimo dėl veiksmų pagal Europos sąjungos civilinės saugos mechanizmą (angl. *Grant agreement for an action under the Union civil protection mechanism (UCPM)*) Nr. ECHO/SUB/2021/TRACK1/ dėl dotacijos ekstremalių situacijų valdymui Lietuvoje (angl. *Grant for disaster risk management in Lithuania*) III komponento „Rizikos analizės, pasirengimo ir ekstremaliųjų situacijų valdymo tobulinimas“ (angl. *Improvement of risk analysis, preparedness and emergency management*) 3.4 veiklos „Reagavimo į nelaimės algoritmų tobulinimas“ (angl. *Improvement of response to disaster algorithms*) ir 3.5 veiklos „Siūlomų reagavimo į nelaimės algoritmų simuliacijos seminaras“ (angl. *Workshop on simulation of proposed response to disaster algorithms*) įgyvendinimo, 2023 m. gegužės 9-10 d. buvo organizuotos civilinės saugos stalo pratybos „Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte“ (toliau – pratybos). Pratybos vyko diskusijų forma ir buvo skirtos įvertinti Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro (toliau – ESSC) veiksmus įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte.

Pratybų tikslas – patikrinti ESSC parengtų ekstremalių situacijų koordinavimo procesų ir reagavimo į ekstremaliąsias situacijas algoritmų veikimą ir jų efektyvumą didelės pramoninės avarijos pavojingame objekte kontekste.

Pratybų uždaviniai:

1. Įvertinti ESSC informacijos priėmimą ir perdavimą nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte.
2. Įvertinti ESSC veiksmus teikiant informaciją apie Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų parengtį ir turimus resursus, reikalingus įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte, įvertinti VšĮ Respublikinės Šiaulių ligoninės ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.
3. Patikrinti ESSC administruojamo valstybės rezervo medicinos atsargų išdavimo organizavimo proceso veikimą ekstremaliosios situacijos atveju.
4. Įvertinti atsargų išdavimo iš ESSC sandėlio proceso veikimą, esant nenumatytoms aplinkybėms.

Sėkmingam stalo pratybų įgyvendinimui, buvo nustatytos reikalingos dalyvių kompetencijos: būti susipažinusiame su savo atstovaujamo skyriaus funkcijomis ir turimais pajėgumais, įvykus didelei pramonei avarijai pavojingame objekte; naudoti atstovaujamo skyriaus koordinuojamų ESSC veiklos procesų dokumentaciją; atstovauti savo skyriui pratybų metu.

PRATYBŲ SCENARIJUS

Joniškio rajonas, Šiaulių apskritis. Joniškis – miestas šiaurės Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, 39 km į šiaurę nuo Šiaulių, netoli Latvijos sienos. Miesto šiaurės vakaruose yra 2 tvenkiniai – Joniškio I (vakarinis) ir Joniškio II (rytinis). Vakariu miesto pakraščiu eina geležinkelis Šiauliai–Ryga. Joniškyje gyvena 8455 gyventojai. Už 38,9 kilometrų į pietus nuo Joniškio įsikūręs Šiaulių miestas, kuris yra ketvirtasis pagal gyventojų skaičių šalies miestas.

Joniškio miesto pakraštyje veikia chemijos produktų gamykla X – azoto trąšų ir pramoninių chemijos prekių gamintoja, didžiausia chemijos pramonės įmonė Baltijos valstybėse. Gamyklos pagrindinė produkcija yra: Azoto rūgštis (pajėgumas – 1 650 tūkst. tonų per metus), Skystosios azoto trąšos (KAS) (pajėgumas – 1 336 tūkst. tonų per metus), Amoniakas (pajėgumas – 1 117 tūkstančių tonų per metus) (nedidelėmis koncentracijomis amoniakas erzina akis ir viršutinius kvėpavimo takus, sukelia ašarojimą; didelėmis koncentracijomis – veikia nervų sistemą, sukelia traukulius; stipriai apsinuodijus galima mirti nuo širdies nepakankamumo arba plaučių išsiplėtimo; patekus amoniakui į akis galima apakti), Karbamidas – (pajėgumas – 785 tūkst. tonų per metus), Amonio nitratas (salietra) (pajėgumas – 651 tūkst. tonų per metus), Kalcio amonio salietra (KAN) (pajėgumas – 540 tūkst. tonų per metus), „AdBlue“ (pajėgumas – 160 tūkst. tonų per metus), Karbamido formaldehido dervos (KFD) ir karbamido melamino formaldehido dervos (MKFD) (Pajėgumas – 125 tūkst. tonų per metus), Formalinas (pajėgumas – 100 tūkst. tonų per metus), Bazinio aliuminio sulfato tirpalas.

2023 m. gegužės 12 d. 16:07 val. gamykloje X įvyko didelė pramoninė avarija. Sprogus izoterminei amoniako saugyklai, išsiliejo 7,5 tūkst. tonų amoniako, kuris per penkias minutes nuo pasklidimo užsidegė nuo ugnies šaltinio. Degantis amoniakas pateko į nitrofoskos cechą, užsidegė sandėlis ir kiti statiniai. Amoniakui patekus į nitrofoskos sandėlį, susidarė nuodingi cheminiai junginiai. Nuodingų junginių debesys, keliantys pavojų greta esančioms vietovėms bei gyventojų sveikatai susikaupė virš Joniškio miesto. Dėl vyraujančio pietų / pietvakarių vėjo, nuodingų junginių debesys juda link Latvijos sienos, kuri yra už 13 km nuo Joniškio miesto. Šiuo metu vykdoma Joniškio miesto bei aplinkinių gyvenviečių - Skaistgirio, Juodeikių ir Žagarės - gyventojų evakuacija. Pranešama apie du žuvusius gamyklos X darbininkus, 42 gamyklos X darbuotojams reikalinga medikų pagalba dėl juntamų silpnescio bei stipresnio apsinuodijimo simptomų. Pirminiais duomenimis, avarijos priežastis galėjo būti tyčiniai veiksmai. Nelaimės vietoje dirba ugniagesiai gelbėtojai, greitosios medicinos pagalbos ir policijos ekipažai. Gyventojams patarta užsidaryti langus ir neiti į lauką.

BENDROJI PRATYBŲ APŽVALGA

2023 m. gegužės 9-10 d. civilinės saugos stalo pratybos „Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramonei avarijai pavojingame objekte“ vyko Margis viešbutyje, Ežero g. 39, Penkininkai, Trakų r. sav. Pratybų vadovs-koordinatoriūs – ESSC Parengties planavimo ir prevencijos skyriaus vyriausioji specialistė Jolanta Mackevičienė, vertintoja – ESSC Parengties planavimo ir prevencijos skyriaus vyriausioji specialistė Karolina Nevero.

Pratybų dalyvių grupę sudarė atstovai iš ESSC Administravimo skyriaus (toliau – AS), Ekstremalių situacijų koordinavimo skyriaus (toliau – ESKS), Parengties planavimo ir prevencijos skyriaus (toliau – PPPS), Medicinos rezervo planavimo skyriaus (toliau – MRPS) ir Medicinos rezervo saugojimo ir farmacinės veiklos skyriaus (toliau – MRSFVS) valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kurie prieš pratybų pradžią dar kartą buvo supažindinti su pratybų taisyklėmis, tikslu, uždaviniais ir pratybų scenarijumi. Pratybų pradžia paskelbta 9.30 val.

Pratybų dalyviai, remiantis pratybų metu pateiktomis situacijomis (sąlygomis) bei klausimais, atsižvelgdami į galimą didelės pramoninės avarijos pavojingame objekte poveikį, pristatė per jiems pateiktą situacijų (sąlygų) analizei skirtą laiką paruoštus 10 min. trukmės pranešimus apie atstovaujamo ESSC skyriaus veiksmus įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte bei atsakinėjo į pratybų vadovo-koordinatoriaus bei kitų dalyvių užduodamus klausimus.

Po pratybų (pristačius visas pratybų situacijas (sąlygas) ir atsakius į visus pratybų vadovo-koordinatoriaus bei kitų dalyvių pateiktus klausimus), įvyko bendra diskusija, pratybų ir jų naudos aptarimas. Pratybų aptarimo metu kiekvienas pratybų dalyvis turėjo galimybę žodžiu išdėstyti savo nuomonę ir pastebėjimus apie pratybas.

Pratybų dalyviai 2023 m. gegužės 10 d. elektroniniu paštu gavo pratybų vertinimo anketos nuorodą ir pateikė savo nuomonę apie atstovaujamo ESSC skyriaus pasirengimą veikti įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte, atliekamus veiksmus bei funkcijas, reaguojant į pratybų situaciją. Taip pat kartu su visais dalyviais buvo identifikuotos priemonės per pratybas iškilusių problemų / trūkumų sprendimui, nustatyti rekomendacijų / priemonių įgyvendinimo terminai ir paskirti atsakingi vykdytojai.

Toliau šioje ataskaitoje teikiame išanalizuotus ir apibendrintus stalo pratybų rezultatus.

PRATYBŲ VERTINIMAS

Pratybų eigą ir dalyvių veiksmus vertino pratybų vertintojas. Pratybų dalyviai, remdamiesi jiems pateiktomis situacijomis (sąlygomis) bei klausimais, vadovaudamiesi galiojančiais teisės aktais, pristatė atstovaujamo ESSC skyriaus veiksmus įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte.

Pratybų metu buvo vertinami:

- ESSC informacijos priėmimas ir perdavimas nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte;
- ESSC veiksmai teikiant informaciją apie Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų parengtį ir turimus resursus, reikalingus įvykus didelei pramoninei avarijai pavojingame objekte, galimybės greitai įvertinti VŠĮ Respublikinės Šiaulių ligoninės ekstremaliųjų situacijų valdymo planą;
- ESSC administruojamo valstybės rezervo medicinos atsargų išdavimo organizavimo proceso veikimas ekstremaliosios situacijos atveju;
- Atsargų išdavimo iš ESSC sandėlio proceso veikimas, esant nenumatytoms aplinkybėms.

Pagrindiniai pastebėjimai ir trūkumai

Visų skyrių dalyviai atsakingai pasirengė pratyboms. Pratybų metu dalyvių sprendimai, veiksmai buvo tinkami, adekvatūs pateiktoms situacijoms (sąlygoms) ir atitiko teisės aktų reikalavimus.

Pratybų metu nustatytos ESSC stiprybės: darbuotojų teisės aktų, reglamentuojančių pasirengimą ir veiklą ekstremaliųjų situacijų atvejais išmanymas ir tinkamas jų įgyvendinimas, taip pat glaudus ESSC skyrių bendradarbiavimas.

ESSC Ekstremaliųjų situacijų koordinavimo skyrius, gavęs informaciją apie įvykusią pramoninę avariją pavojingame objekte, įvertina įvykio riziką, veiksmus, kurių reikia imtis ir informaciją perduoda ESSC vadovybei, Sveikatos apsaugos ministerijai, taip pat, vykdydamas Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) (toliau – PSO TSPT) nacionalinio koordinavimo centro funkcijas, apie Latvijos Respublikos link slenkančius nuodingų junginių debesis informuoja Latvijos Respublikos kompetentingą instituciją. Vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmų cheminio užteršimo atveju tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. V-209 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmų cheminio užteršimo atveju tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ESSC teikia informaciją Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) apie cheminio užteršimo židinį, taip pat konsultuoja NVSC specialistus cheminio užteršimo atveju jų aptarnaujamoje

teritorijoje. NVSC nacionaliniu lygmeniu turint kompetentingus specialistus, atliekančius NVSC teritorinių skyrių specialistų konsultavimą ir koordinavimą cheminės kilmės įvykių atveju, atsiranda vykdomų veiksmų dubliavimas. Atsižvelgiant į tai, tikslinga peržiūrėti Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų vykdomus veiksmus cheminio užteršimo atveju, išsiginčinti funkcijas ir atsakomybes. Taip pat aktualu įvertinti įstaigų veiksmus biologinės ar radiologinės kilmės įvykių atveju.

Pratybų metu išryškėjo poreikis įgalinti ESKS vyresnius specialistus keitimuisi informacija atlikti informacijos dėl cheminės kilmės įvykių vertinimą pagal PSO TSPT 2 priedą „Įvykių, galinčių sukelti tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatai situaciją, vertinimo algoritmas“ ir siūlyti sprendimą ESKS vedėjui dėl informacijos perdavimo PSO TSPT informacijos priėmimo ir perdavimo institucijai ir (ar) kitų šalių nacionaliniams koordinavimo centrams (toliau – NKC). Remiantis tuo, tikslinga parengti įlamuotą įvykių, galinčių sukelti tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatai situaciją, vertinimo algoritmą ir organizuoti ESKS vyresniesiems specialistams keitimuisi informacija mokymus šio algoritmo taikymo klausimu.

Pratybų metu nustatyta, kad nors ESSC Ekstremalių situacijų koordinavimo procesų dokumentacijoje numatyta SAM Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – ESOC) sušaukimo tvarka, tačiau ji nėra išsami. Tikslinga detaliau aprašyti veiksmus (skambinimo eiliškumas, numatyti žmonių „grandinėles“ ir pan.), kuriuos turėtų atlikti specialistas, kuriam pavesta sukviesti SAM ESOC narius į organizuojamą posėdį. Taip pat, koreguoti dokumentaciją, numatant SAM ESOC sekretoriato funkcijų vykdymo tvarką (ESKS atsakingi asmenys, protokolo rengimo terminai ir kt.).

Be to, pratybų metu išryškėjo problema dėl ESSC kaupiamų asmenų, atsakingų už informacijos apie ekstremalias situacijas, ekstremaliuosius įvykius ir kitus riziką gyventojų sveikatai ir gyvybei keliančius įvykius teikimą, priėmimą ir perdavimą darbo ir poilsio laiku kontaktinių duomenų apimties ir aktualumo. Atsakingos įstaigos dažnu atveju pateikia per platų atsakingų asmenų sąrašą, taip pat, siekiant, kad ESSC valdytų aktualius kontaktinius duomenis, juos reiktų atnaujinti dažniau nei vieną kartą per metus. Tačiau siekiant neproporcingai nepadidinti darbo krūvio ESKS skyriui, tikslinga įvertinti kontaktinių duomenų teikimo proceso skaitmenizavimo galimybę.

PPPS, vykdydamas įstaigų parengties ekstremaliosioms situacijoms stebėseną, siekia, kad asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos būtų tinkamai numačiusios priemones ir veiksmus, kurie padėtų tiek asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPĮ), tiek visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos vadovui operatyviai pertvarkyti įstaigos veiklą pagal tiksliai apibrėžtą veiksmų seką bei užtikrinti efektyvią įstaigos veiklą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu, siekiant sušvelninti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų sukeltas pasekmes žmonių sveikatai ir gyvybei bei įstaigos veiklai. Tuo tikslu įstaigos rengia ekstremaliųjų situacijų valdymo planus (toliau – ESVP). Siekiant turėti ir valdyti aktualią informaciją apie Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų parengtį ir turimus resursus, reikalingus įvykių įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai, tikslinga peržiūrėti ir atnaujinti asmens sveikatos priežiūros įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimo rekomendacijas, patvirtinti naują ASPĮ ESVP formos pavyzdį ir ESVP vertinimo klausimyno tipinę formą, nustatyti naujus reikalavimus ASPĮ, rekomenduojant savikontrolės tikslais įsivertinti įstaigos galimybes išlikti veiklia įvykių įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai, atkreipiant dėmesį į įstaigos aplinką ir teikiamas paslaugas. Būtinai PPS veiklos procesų optimizavimas ir vykdomų funkcijų skaitmeninimas, užtikrinti efektyvų ir į sisteminių tobulinimą orientuotą parengties stebėsenos procesą. Taip pat, reikalingas ASPĮ resursų klasifikatorius ekstremaliosioms situacijoms valdyti, t. y. informacija apie skirtingų tipų išteklius, reikalingus esant ekstremaliajai situacijai, kuris padėtų planuoti išteklius, reikalingus ekstremaliajai situacijai valdyti bei stebėti jų kiekius ir laikymo vietas Lietuvos mastu.

Pratybų metu dalyviai iškėlė klausimą dėl asmens duomenų saugumo įstaigoje užtikrinimo. Siekiant sudaryti sąlygas saugiai tvarkyti įstaigos informaciją ir užtikrinti įstaigoje tvarkomų asmens duomenų apsaugą nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokie kito neteisėto tvarkymo, tikslinga inventorizuoti ESSC esamą teisinį reguliavimą šiuo klausimu. Taip pat iškeltas poreikis nustatyti ESSC valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių

pagal darbo sutartį informavimo tvarką, esant nenumatytoms aplinkybėms (pvz., elektros energijos, šilumos energijos, informacinių sistemų sutrikimai).

MRSFVS numatė poreikį vykdant naujos sistemos diegimą, numatyti funkcionalumą dėl galimybės medicinos atsargas rūšiuoti ne tik FIFO ir FEFO principu, bet ir numatyti atsargų rankinio rūšiavimo pasirinkimo galimybes pagal atsargų geriausią galiojimo laiką, pristatymo laiką, kiekį ir kitus parametrus.

MRPS pratybų metu informavo, kad siekiant užtikrinti teisės aktų parengimą per kuo trumpesnę laiką, ekstremaliajai situacijai valdyti skirtų išduoti medicinos priemonių vertė rengiamuose išdavimo teisės aktuose nenurodoma. Esant poreikiui, tokia informacija suinteresuotiems subjektams pateikiama parengus valstybės rezervo medicinos priemonių priėmimo-perdavimo aktus. Be to, siekiant užtikrinti, kad kiekvieną savaitę ESSC USB laikmenose ar išoriniuose atminties diskuose būtų išsaugoti aktualūs valstybės rezervo medicinos atsargų likučiai, TEAMS įrankyje tikslinga sukurti pasikartojantį įvykį penktadienį 13.30 val. (MRPS darbuotojai ir sandėlininkai). Ši priemonė buvo įgyvendinta pratybų metu.

PPPS informavo, kad vadovaujantis Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių plane Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai numatytų priemonių planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių plane Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai numatytų priemonių plano patvirtinimo“, numatyta įsigyti ESSC valstybės tarnautojui ar darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, skirtą priemonių paketą su reikalingomis priemonėmis. Tarp šių priemonių turėtų būti USB laikmenos ir (ar) išoriniai atminties diskai, išorinės baterijos nepertraukiamo maitinimo šaltiniai ir kt.

Apibendrintos rekomendacijos / priemonės, atsakingi vykdytojai ir rekomendacijų / priemonių įgyvendinimo terminai pateikti 1 lentelėje „Rekomendacijų / priemonių įgyvendinimo planas“.

Išvados ir pasiūlymai

1. Pratyboms kelti tikslai ir uždaviniai buvo pasiekti.
2. ESSC valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veiksmai atitiko teisės aktų reikalavimus, tačiau būtina nuolatinė teisės aktų peržiūra, jų vertinimas, tobulinimas bei atnaujinimas.
3. Siekiant stiprinti ESSC parengtį ir tinkamą funkcijų vykdymą, tikslinga instituciniu lygmeniu reguliariai organizuoti civilinės saugos pratybas (stalo tipo ir funkcines), įtraukiant visų skyrių valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, kurių metu būtų patikrinti ESSC skyrių funkcijos ir veiksmai reaguojant į įvairaus pobūdžio įvykius, ekstremaliuosius įvykius, ekstremaliąsias situacijas.

I lentelė. Rekomendacijų / priemonių įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija / priemonė	Atsakingas vykdytojas (-ai)	Rekomendacijos / priemonės įgyvendinimo terminas
1.	Siekiant aiškaus ir efektyvaus institucijų veiklos vykdymo, kartu su SAM peržiūrėti ESSC ir NVSC funkcijas ir atsakomybes cheminės, biologinės ir radiologinės kilmės įvykio, ekstremalioji įvykio, ekstremaliosios situacijos atveju. Parengti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymo Nr. V-209 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmų cheminio užteršimo atveju tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą.	ESKS	2023 m. IV ketv.
2.	Įgalinti ESKS vyresnius specialistus keitimuisi informacija atlikti informacijos dėl cheminės kilmės įvykio vertinimą pagal PSO TSPT 2 priedą „Įvykių, galinčių sukelti tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatai situaciją, vertinimo algoritmas“ ir siūlyti sprendimą ESKS vedėjui dėl informacijos perdavimo PSO TSPT informacijos priėmimo ir perdavimo institucijai ir (ar) kitų šalių NKC, parengiant įlaminuotus Įvykių, galinčių sukelti tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatai situaciją, vertinimo algoritmus ir organizuojant ESKS vyresniesiems specialistams keitimuisi informacija mokymus algoritmo taikymo klausimu.	ESKS	2023 m. III ketv.
3.	Koreguoti Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro Ekstremalių situacijų koordinavimo procesų dokumentaciją, numatant SAM ESOC sušaukimo tvarką (skambinimo eiliškumas, „žmonių grandinė“ ir kt.) ir SAM ESOC sekretoriato funkcijų vykdymo tvarką (atsakingi asmenys, protokolo parengimo terminai ir pan.).	ESKS	2023 m. IV ketv.
4.	Siekiant kontaktinių duomenų tikslumo ir aktualumo, įvertinti poreikį dažninti asmenų, atsakingų už informacijos apie ekstremaliąsias situacijas, ekstremaliuosius įvykius ir kitus riziką gyventojų sveikatai ir gyvybei keliančius įvykius teikimą, priėmimą ir perdavimą darbo ir poilsio laiku, numatant kontaktinių duomenų atnaujinimą kartą per ketvirtį ir patikslinant kontaktinių duomenų teikimo apimtį. Parengti ir patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 23 d. įsakymo Nr. V-657 „Dėl keitimosi informacija apie ekstremaliąsias situacijas, ekstremaliuosius įvykius ir kitus riziką gyventojų sveikatai ir gyvybei keliančius įvykius tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą.	ESKS	2023 m. II ketv.
5.	Peržiūrėti ir atnaujinti ASPĮ ESVP rengimo rekomendacijas, patvirtinti naują ASPĮ ESVP formos pavyzdį ir ESVP vertinimo klausimyno tipinę formą bei nustatyti naujus reikalavimus ASPĮ.	PPPS	2023 m. IV ketv.

6.	Siekiant sudaryti sąlygas saugiai tvarkyti įstaigos informaciją ir užtikrinti įstaigoje tvarkomų asmens duomenų apsaugą nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo, inventorizuoti ESSC esamą teisinį reguliavimą. Nustačius reglamentavimo spragų ar trūkumų, parengti reikalingus pakeitimus / tvarkas.	AS	2023 m. IV ketv.
7.	Vykdamat naujos sistemos diegimą, numatyti funkcionalumą dėl galimybės medicinos atsargas rūšiuoti ne tik FIFO ir FEFO principu, bet ir numatyti atsargų rankinio rūšiavimo pasirinkimo galimybes pagal atsargų geriausią galiojimo laiką, pristatymo laiką, kiekį ir kitus parametrus.	MRSFVS	2024 m. IV ketv.
8.	Siekiant užtikrinti teisės aktų parengimą per kuo trumpesnę laiką, ekstremaliajai situacijai valdyti skirtų išduoti medicinos priemonių vertė rengiamuose išdavimo teisės aktuose nenurodoma. Esant poreikiui, tokia informacija suinteresuotiems subjektams pateikiama parengus valstybės rezervo medicinos priemonių priėmimo-perdavimo aktus.	MRPS	Esant poreikiui
9.	Nustatyti ESSC valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį informavimo tvarką, esant nenumatytais aplinkybėms (pvz., elektros energijos, šilumos energijos, informacinių sistemų sutrikimai).	AS	2023 m. IV ketv.
10.	Siekiant užtikrinti, kad kiekvieną savaitę ESSC USB laikmenose ar išoriniuose atminties diskuose būtų išsaugoti aktualūs valstybės rezervo medicinos atsargų likučiai, TEAMS įrankyje sukurti pasikartojantį įvykį penktadienį 13.30 val. (MRPS darbuotojai ir sandėlininkai).	MRSP MRSFVS	Įvykdyta pratybų metu
11.	Vadovaujantis Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių plane Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai numatytų priemonių planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių plane Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai numatytų priemonių plano patvirtinimo“, įsigyti ESSC valstybės tarnautojui ar darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, skirtą priemonių paketą su reikalingomis priemonėmis (USB laikmenos ir (ar) išoriniai atminties diskai, išorinės baterijos nepertraukiamo maitinimo šaltiniai ir kt.).	PPPS	2023 m. III ketv.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl civilinės saugos stalo pratybų „Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro veiksmai įvykus didelei pramonei avarijai pavojingame objekte“ ataskaitos patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-06-03 Nr. V-68
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Audronė Sviklaitė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-06-02 16:02
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-06-02 16:02
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2020-03-10 15:02 - 2025-03-09 23:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Eglė Katinienė Vyriausiasis specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-06-03 11:16
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-18 12:30 - 2028-05-16 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20230531.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-06-12)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-06-12 nuorašą suformavo Jolanta Mackevičienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-